

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 26Sa/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6820201845
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Datlová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6820201845.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci žalobkyne: F.proti žalovanému: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, Gen. Viesta 1103/4, 050 01 Revúca, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. RA2/AHNNVaŠSD/SOC/2020/10219-73 zo dňa 10. augusta 2020, takto

rozhodol:

Konanie **z a s t a v u j e** .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 17. decembra 2020 bola Okresnému súdu Revúca doručená žaloba žalobkyne nazvaná ako „Návrh na preskúmanie rozhodnutia a vyplatenie dlžnej sumy“, ktorou žalobkyňa žiadala o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. RA2/AHNNVaŠSD/SOC/2020/10219-73 zo dňa 10. augusta 2020, ktorým žalovaný znížil žalobkyni pomoc v hmotnej núdzi na sumu 167,60 Eur mesačne od 01.07.2020 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“). Okresný súd Revúca Uznesením č. k. 6C/47/2020 - 11 zo dňa 07. januára 2021 postúpil vec Krajskému súdu v Banskej Bystrici ako správne súdu vecne a miestne príslušnému na rozhodnutie vo veci.

2. Žalobkyňa v predmetnej žalobe uviedla, že v označenom prvostupňovom rozhodnutí sa uvádza, že „odníma E.a jej synovi XX ochranný príspevok v hodnote výživného na dieťa 50 euro mesačne od 1.7.2020 z príjmu jednotlivca s dieťaťom“. V súvislosti s napadnutým rozhodnutím žalobkyňa oslovila e-mailom Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Odbor pomoci v hmotnej núdzi a štátnych sociálnych dávok v Bratislave a z ich odpovede vyplýva, že žalobkyňa mala dostať rozhodnutie o poberaní ochranného príspevku od 01.04.2020. Žalobkyňa však dostala iba rozhodnutie „o odnímaní ochranného príspevku“ pod č. RA2/AHNNVaŠSD/SOC/2020/10219-73. Žalobkyňa uviedla, že pani z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Revúcej jej odňala mesačne sumu 50,- Eur z príjmu na jednotlivca s dieťaťom od 01.07.2020, v ktorom nebol ochranný príspevok. Žalobkyňa uviedla, že o ochranný príspevok nežiadala vôbec a vo veci poslala žalovanému Čestné prehlásenie. Následne žalobkyňa citovala odpoveď Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava na jej email, v ktorom Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava uviedlo, že „počas mimoriadnej situácie v súvislosti so šírením ochorenia COVID - 19 boli v nadväznosti na Nariadenie vlády SR č. 102/2020 Z. z. prijaté opatrenia v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu. V súlade s týmto Nariadením bol úrad od 01.04.2020 povinný prehodnotiť nároky všetkých poberateľov pomoci v hmotnej núdzi. V zmysle § 7 predmetného nariadenia v čase krízovej situácie, mal príjemca pomoci v hmotnej núdzi nárok na ochranný príspevok v sume 37,30 eura mesačne v prípade, ak spĺňal podmienky stanovené v tomto nariadení. Vzhľadom k tomu, že Vy ako aj Váš syn, ste spĺňali podmienku nároku na ochranný príspevok stanovený nariadením vlády v čase krízovej situácie, úrad Vám od 01.04.2020 prehodnotil Vaše nároky na pomoc v hmotnej núdzi, do sumy nárokov započítal ochranný príspevok a zvýšil Vám pomoc v hmotnej núdzi o 2x 37,30 Eur mesačne, t.j. 74,60 eur. Následne novelou nariadenia účinnou od 01.07.2020 sa uvoľnili opatrenia

po Úrade verejného zdravotníctva SR, na základe čoho Vám od 01.07.2020 zanikol nárok na ochranný príspevok a úrad rozhodnutím č. RA2/AHNNVaŠSD/SOC/2020/10219-73 zo dňa 10.08.2020 Vám znížil pomoc v hmotnej núdzi o ochranný príspevok. Z vyššie uvedeného vyplýva, že priznanie ochranného príspevku v období od 01.04.2020 do 30.06.2020 a následne jeho odňatie od 01.07.2020 bolo v súlade s Nariadením vlády 102/2020 Z. z. ". V doplnení žaloby žalobkyňa uviedla, že podanie (žaloba podľa bodu 1 tohto uznesenia) bolo podané proti rozhodnutiu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Revúcej č. RA2/AHNNVaŠSD/SOC/2020/10219-73 a žiadala, aby „1. Krajský súd v Banskej Bystrici zrušil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Revúcej číslo: RA2/AHNNVaŠSD/SOC/2020/10219-73 a vyzval žalovanú stranu Úrad práce sociálnych vecí a rodiny, aby zniesol rozhodnutie od 1.2.2022 o zvýšení mesačného príjmu pomoc hmotná núdza na jednotlivca s dieťaťom o sumu 50 €. 2. Ďalej Krajský súd v Banskej Bystrici má vyzvať žalovanú stranu Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Revúcej na vyplatenie škody v sume 950 €. Úrad škodu má vyplatiť do 15.3.2022 žalobkyne na účet Slovenskej sporiteľne XXXX

3. K žalobe žalobkyňa priložila Čestné vyhlásenie zo dňa 02.09.2020, Rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca č. RA2/AHNNVaŠSD/SOC/2020/10219-73 zo dňa 10. augusta 2020, Potvrdenie o poberaní dávky v hmotnej núdzi za rok 2020 a Potvrdenie o štúdiu E. F., nar. 30.11.1998, zo dňa 03.09.2020, že je riadnym študentom v 1. roku štúdia študijného programu Učiteľstvo maďarského jazyka a literatúry a anglického jazyka a literatúry - denná forma, bakalársky, I. stupeň so štandardnou dĺžkou štúdia 3 roky.

4. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) správne súdy v správnom súdnictve preskúmavajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

5. Podľa § 6 ods. 2 SSP správne súdy rozhodujú v konaniach o:

- a) správnych žalobách,
- b) správnych žalobách vo veciach správneho trestania,
- c) správnych žalobách v sociálnych veciach,
- d) správnych žalobách vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia,
- e) žalobách proti nečinnosti orgánu verejnej správy,
- f) žalobách proti inému zásahu orgánu verejnej správy,
- g) žalobách vo volebných veciach,
- h) žalobách vo veciach územnej samosprávy,
- i) žalobách vo veciach politických práv,
- j) kompetenčných žalobách,
- k) návrhoch v iných veciach.

6. Podľa § 199 ods. 1 písm. c) a d) SSP Sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

7. Podľa § 7 písm. a) SSP správne súdy nepreskúmavajú právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis; povinnosť vyčerpať všetky riadne opravné prostriedky sa nevzťahuje na prokurátora a zainteresovanú verejnosť, ak táto nebola na podanie riadneho opravného prostriedku oprávnená.

8. Podľa § 10 SSP na konanie a rozhodovanie v správnom súdnictve sú vecne príslušné krajské súdy, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 13 ods. 3 SSP v konaní o správnej žalobe proti rozhodnutiam o poskytovaní právnej pomoci podľa osobitného predpisu, v konaniach podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d) a na konanie o vykonateľnosti rozhodnutí cudzích orgánov verejnej správy je miestne príslušný krajský súd, v ktorého obvode má žalobca adresu trvalého pobytu, miesto podnikania alebo sídlo; ak takého súdu niet a žalobcom je fyzická osoba, je miestne príslušný krajský súd, v ktorého obvode sa fyzická osoba zdržuje.

10. Podľa § 31 ods. 3 SSP žaloba okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 musí obsahovať aj náležitosti ustanovené osobitne pre určitý druh konania uvedený v § 6 ods. 2.

11. Podľa § 202 ods. 1 SSP v správnej žalobe sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť

- a) označenie druhu žaloby,
- b) označenie žalovaného,
- c) označenie konania alebo veci, v ktorej sa žalobca domáha nápravy,
- d) deň vydania rozhodnutia a deň jeho doručenia alebo iného oznámenia žalobcovi,
- e) opísanie rozhodujúcich skutočností,
- f) označenie dôkazov, ak sa žalobca dovoľáva,
- g) žalobný návrh.

12. Podľa § 99 ods. f) SSP správny súd konanie uznesením zastaví, ak žalobca nevyčerpal pred podaním žaloby postupy ustanovené týmto zákonom pri jednotlivých typoch konania.

13. Žalobkyňa v danej veci žiadala preskúmať zákonnosť prvostupňového Rozhodnutia žalovaného č. RA2/AHNNVaŠSD/SOC/2020/10219-73 zo dňa 10. augusta 2020, ktoré aj priložila k predmetnej žalobe. V predmetnom Rozhodnutí bola žalobkyňa poučená o možnosti podať opravný prostriedok - odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia žalobkyni ako aj o možnosti preskúmania zákonnosti predmetného Rozhodnutia súdom, pokiaľ toto Rozhodnutie po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov nadobudne právoplatnosť.

14. Z dôvodu, že predmetná žaloba vykazovala znaky správnej žaloby v sociálnych veciach a mohla by byť preto predmetom súdneho prieskumu, správny súd Uznesením č. k. 26Sa/3/2021-22 zo dňa 31. mája 2021 vyzval žalobkyňu, aby doplnila predmetnú žalobu tak, aby spĺňala náležitosti správnej žaloby v sociálnych veciach podľa § 202 ods. 1 SSP, pričom medzi iným tiež uviedol, že žalobkyňa má označiť správny orgán, ktorý rozhodol vo veci v poslednom stupni, t. j. druhostupňový orgán verejnej správy, ktorý rozhodol o riadnom opravnom prostriedku a tiež označenie druhostupňového rozhodnutia o odvolaní jeho číslom a dátumom vydania. Žalobkyňa tiež mala správne súdu predložiť druhostupňové rozhodnutie o jej odvolaní. Žalobkyni bolo uvedené Uznesenie doručené dňa 03. júna 2021. Na predmetnú výzvu správneho súdu nijakým spôsobom nereagovala, preto ju správny súd následne výzvou zo dňa 04. augusta 2021 vyzval, aby v lehote 15 dní od doručenia tejto výzvy správne súdu oznámila, či proti rozhodnutiu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Revúca č. RA2/AHNNVaŠSD/SOC/2020/10219-73 zo dňa 10.08.2020 podala odvolanie ako riadny opravný prostriedok a v prípade, že tak urobila, aby oznámila správne súdu ako odvolací orgán o podanom odvolaní rozhodol. Zároveň ju správny súd vyzval, aby mu predložila aj jedno vyhotovenie rozhodnutia odvolacieho orgánu, resp. aby oznámila správne súdu, či na svojom podaní zo dňa 14.12.2020 trvá alebo podanie berie späť.

15. Dňa 20. augusta 2021 žalobkyňa doručila správne súdu poštou „Oznámenie“, v ktorom uviedla, že v predmetnej veci znovu podala trestné oznámenie dňa 16.08.2021 na riaditeľku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Revúcej za zneužitie právomoci verejného činiteľa. Ďalej uviedla, že proti rozhodnutiu žalovaného č. RA2/AHNNVaŠSD/SOC/2020/10219-73 zo dňa 10.08.2020 podala dňa 02.09.2020 ako opravný prostriedok „Čestné vyhlásenie“, ktoré priložila k predmetnému podaniu. V uvedenom „Čestnom vyhlásení“ zo dňa 02.09.2020 žalobkyňa uviedla, že žalovanému žiadnu žiadosť na „ochranný príspevok COVID19“ neposlala a žiadny ochranný príspevok nedostala. Rozhodnutie odvolacieho orgánu o jej „opravnom prostriedku“ nepredložila ani neoznačila.

16. Na základe výzvy správneho súdu zo dňa 10. novembra 2021 žalovaný vo vyjadrení k predmetnej žalobe uviedol, že p. V. V. poberá pomoc v hmotnej núdzi od 01.08.2016. Člen domácnosti je syn E. F. ktorý bol po rozvoze zverený do osobnej starostlivosti matky - p. F.. Výška pomoci v hmotnej núdzi sa menila v závislosti od nárokov na dávku a príspevky a v závislosti od legislatívnych zmien. Od 01.07.2020 jej bola pomoc v hmotnej núdzi znížená na sumu 167,60 Eur mesačne. Dôvodom zmeny bola skutočnosť, že v zmysle Nariadenia vlády SR č. 184/2020 Z. z. účinného od 01.07.2021, ktorým sa mení a dopĺňa Nariadenie vlády SR č. 102/2020 o niektorých opatreniach v oblasti sociálnych vecí a rodiny a služieb zamestnanosti v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID - 19 sa každému členovi domácnosti odňal ochranný príspevok, v danom prípade p. V. F. a synovi E. F.. Z uvedeného dôvodu tunajší úrad rozhodnutím č. RA2/AHNNVaŠSD/SOC/2020/10219-73 zo dňa 10.08.2020 znížil p. V. F. pomoc v hmotnej núdzi. Rozhodnutie o znížení pomoci v hmotnej núdzi prevzala p. F. dňa 21.08.2020, voči ktorému sa

neodvolala a v zákonnej lehote ho nedoručila na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca (poučenie je súčasťou rozhodnutia), ale napísala podnet priamo na Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava. Ústredie prešetrilo jej podanie a poslalo vyjadrenie priamo p. F., kde potvrdzuje, že priznanie ochranného príspevku v období od 01.04.2020 do 30.06.2020 a následne jeho odňatie od 01.07.2020 bolo v súlade s Nariadením vlády SR č. 102/2020 Z. z..

17. Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam, opatreniam a postupom správnych orgánov podľa Správneho súdneho poriadku je dôsledne založené na zásade subsidiarity súdneho prieskumu vo vzťahu ku konaniu o riadnych opravných prostriedkoch v správnom konaní, ktorá je vyjadrená v ustanovení § 7 písm. a/ SSP, a podľa ktorej správne súdy nepreskúmavajú rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, teda súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy nastupuje až v prípade právoplatného skončenia správneho konania. Za situácie, keď nie je ukončené odvolacie konanie, predmetom ktorého je na základe podaného odvolania prvostupňové rozhodnutie orgánu verejnej správy (bod 1 tohto uznesenia), nemôže správny súd zasiahnuť do rozhodovacieho procesu orgánu verejnej správy pred vydaním rozhodnutia o odvolaní. Žalobou napadnuté rozhodnutie je prvostupňovým rozhodnutím, voči ktorému zákon pripúšťa podanie opravného prostriedku - odvolania podľa § 53 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v spojení s § 22 ods. 1 zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi. Nejde teda o konečné rozhodnutie vydané v administratívnom konaní. Konečným rozhodnutím bude až rozhodnutie, alebo opatrenie, ktorým odvolací orgán rozhodne o podanom odvolaní, a to tak, že mu vyhovie alebo ho zamietne. Len právoplatné rozhodnutie o riadnom opravnom prostriedku je preskúmateľné správnym súdom (§ 7 písm. a/ SSP a contrario).

18. Správny súd sa preto skôr, než pristúpil k vecnému preskúmaniu podanej správnej žaloby zaoberal otázkou, či žalobkyňa pred podaním správnej žaloby vyčerpala všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis a s akým výsledkom a zistil, že žalobkyňa vyčerpanie riadnych opravných prostriedkov nepreukázala.

19. Žalobkyňa predmetnou žalobou napadla rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca č. RA2/AHNNVaŠSD/SOC/2020/10219-73 zo dňa 10. augusta 2020, teda prvostupňové rozhodnutie orgánu verejnej správy, ktoré bolo vydané v prvom stupni administratívneho (správneho) konania. V doplnení žaloby zo dňa 17. augusta 2021 uviedla, že proti tomuto Rozhodnutiu podala opravný prostriedok, ktorým bolo „Čestné vyhlásenie“ zo dňa 02.09.2020. Rozhodnutie druhostupňového orgánu verejnej správy ako odvolacieho orgánu (Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava) nepredložila, ani netvrdila, že o jej „opravnom prostriedku“ voči prvostupňovému rozhodnutiu bolo rozhodnuté. Citovala len odpoveď Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny na jej e-mail (bod 2 tohto rozhodnutia). V podaní zo dňa 13.01.2022 na výzvu súdu zo dňa 04.08.2021 (bod 14 tohto rozhodnutia), opakovane uviedla, že žalobu podala proti rozhodnutiu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Revúcej č. RA2/AHNNVaŠSD/SOC/2020/10219-73 zo dňa 10. augusta 2020, teda voči prvostupňovému rozhodnutiu orgánu verejnej správy.

20. Na základe uvedených skutočností a po oboznámení sa s listinami, ktoré boli priložené k predmetnej správnej žalobe žalobkyne dospel správny súd k záveru, že nimi nebolo preukázané, že žalobkyňa pred podaním správnej žaloby vyčerpala riadne opravné prostriedky podľa osobitného predpisu. Správny súd preto s poukazom na § 99 písm. f) SSP v spojení s § 7 písm. a) SSP konanie zastavil.

21. Obiter dictum správny súd uvádza, že podanie žalobkyne označené ako „Čestné vyhlásenie“ zo dňa 02.09.2020, v ktorom žalobkyňa uviedla, že žalovanému žiadnu žiadosť na „ochranný príspevok COVID 19“ neposlala a žiadny ochranný príspevok nedostala sa podľa jeho obsahu, ktorý je v zmysle § 19 ods. 2 Správneho poriadku rozhodujúci pre posúdenie podania, a pre jeho časovú a vecnú súvislosť so žalobou napadnutým prvostupňovým rozhodnutím žalovaného (bod 1 tohto uznesenia) javí ako opravný prostriedok/odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu (čomu nasvedčuje aj vyjadrenie žalobkyne, že „Čestné vyhlásenie“ zo dňa 02.09.2020 bolo opravným prostriedkom), a preto by mohol do úvahy prichádzať postup žalovaného podľa § 19 ods. 2 a 3, § 56 a nasl. Správneho poriadku. Je však vecou žalovaného, aby uvedené posúdil s tým, že neuplatnenie zákonom predpísaného postupu by mohlo byť dôvodom napr. aj na podanie správnej žaloby podľa § 6 ods. 2 písm. e) SSP.

22. O trovách konania správny súd rozhodol v zmysle § 170 písm. b) SSP v spojení s § 175 ods. 1 SSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože konanie bolo zastavené.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť v lehote jedného mesiaca od doručenia tohto rozhodnutia, podaná na Krajskom súde v Banskej Bystrici. V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť: a) označenie napadnutého rozhodnutia, b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva, d) návrh výroku rozhodnutia. Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti. Kasačnú sťažnosť je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.